

"Stajerc" izhaja vsaki dan s dnevnim redom nedelje.
Vrhnina velja za Avstrijo: za celo leto 100.000; za pol in četrti razmerno; za Ogrsko 450 vin. za celo leta. Nemčijo stane celo leto 5 kron, za Avstrijo pa 6 kron; drugo inozemstvo se v tem naročnino z oziroma na visokost poštovanja naročnino je plati naprej. Posamezne in seprodajojo po 6 v.

Dobrodošlo in upravljivo se nahajata v gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/4 strani K 32, za 1/8 strani K 16, za 1/16 strani K 8, za 1/32 strani K 4, za 1/64 strani K 2, za 1/128 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 28.

V Ptiju v nedeljo dne 11. julija 1909.

X. letnik.

Cenjeni naročniki!

Polet je zopet minulo in obračamo se Vas, da ponovite svojo naročnino. Vsakdo je slučajno, bodisi iz tega ali onega dela, z naročnino zaostal. Prosimo tedaj, da vama vsakdo ta mali svoj dolg, kajti le na način je redno dostavljanje mogoče. Naročnina pa tako nizka, da jo lahko vsakdo plača.

"Stajerc" košta za Avstrijo za celo 3 K, za pol leta 1.50 K; za Nemčijo za celo leto 5 K; za Ogrsko (in Hrvatsko) za celo 4.50 K; za Ameriko za celo leto 6 K, za drugo inozemstvo sorazmerno.

"Stajerc"

nejvečji, najobširnejši in najbolj neodvisni časnik na Štajerskem in Korosku. Program je: gospodarsko delo, naročni in napredek kmetskega in obrtniškega ter delavskega stanu. Zato naj bode "Stajerc" tudi v vsakem skupnosti hiši.

Na delo

korakajo vsi, ki imajo resno voljo, da se s list razvije, da postane še bolj razširjen, še obširen. Vsakdo naj pridobi vsaj enega novega naročnika in povečali bodo lahko list, kar je z ozirom na veliko gradivo velepotrebno.

Naprednjaki, delujte za vaš list!

Uredništvo in upravnštvo.

Škandal!

Sivolasi cesar Franc Jožef I., kateremu najzagrizejši republikanec ne more spoznavanja odreči, izustil je te dni besedo "škandal". Rekel je nameč, da je počenjanje tistih poslancev, kateri so te dni v državnem zboru nemogočili vsako delovanje in to iz same brezvestnosti, navadni škandal. K temi poslanci, kateri so razburili cesarja samega in ga prisili do hude a pravične graje, spadajo tudi prvaški zastopniki slovenskega ljudstva. In lahko se rede, da je cesar sam z besedo "škandal" označil današnjo politiko in državljansko politiko.

Ojstra je cesarjeva beseda. In vendar je do politice resnična ter pravična. Naš cesar gotovo nihče, ki se rad iz lastnega nagiba aktivno politike udeležuje. Nasprotno, Franc Jožef I. nam je podaril konstitucijo, to se pravi: on je dovolil, da prevzame ljudstvo samo postavodajo, in nikdar ni prekoračil delokrog vladarja v ustavni državi. Istotako lahko smemo trdimo, da bil naš cesar vedno proti vsem narodom te trave do skrajnosti pravičen; vkljub temu, da je potomec velike nemške družine, ni nikdar reziral ali zaničeval niti najmanjšega naroda. In še nekaj: naš cesar tudi ni bil nikdar človek, ki bi se morda zavzemal ali potegaval za to ali mo politično stranko. Stal je vedno kot vladar človek nad vsemi strankami. Bil je vedno

kakor skrbni oče, ki pozna razlike svojih otrok, ki pa vendar vse ednako ljubi.

In ta pravični sivolasi cesarčutil se je zdaj primoranega, da je označil prvaško politiko za škandal...

Res, ojstra je cesarjeva beseda. Ali ako se pozna razmere, ako se zasleduje pota prvaške politike, potem se pametni človek ne more čuditi, da je tudi pravičnemu našemu cesarju potrla potrepljivost.

Slovensko ljudstvo je bilo vedno dobro avstrijskega, patriotskega prepričanja. Zato pač tudi ni čudno, da si je izbral po starji pruski besedi "Für Gott, König und Vaterland" svoje geslo: Vse za vero, dom, cesarja! Ali dokazali smo že v zadnjih mesecih, da je prvaštvovo vrglo po pošteno avstrijsko geslo v staro železo. Prvaštvovo skušalo je na vse mogoče načine pridobiti pri slovenskemu ljudstvu toliko vpliva, da bi se to ljudstvo dalo v svrhe prvaške politike izrabljati in zapeljavati. Zato je prvaštvovo hlinilo narodno prepričanje in katoliško verstvo, medtem ko se mu je šlo edino na nadvlado. Bilo je to vedno izkorisčanje ljudskih množic v namenem posameznikov. Ne za slovensko ljudstvo in ne za pravice tega slovenskega ljudstva se je šlo prvaški gospodi, — temveč šlo se ji je vedno zato, da bi postal hofrat Ploj ali ljubljanski dr. Šusteršič minister, da bi se nastavilo tu ali tam slovenske uradnike ali učitelje, katerih je res že preveč, da bi se dobilo za to ali ono prvaško neumnost podpore itd. Itd. Prvaška politika doslej nima druga cilja nego osebni dobiček. In v tistem trenutku, ko se te osebne želje Ploja, Šusteršiča, Koroske, Grafenauerja in kakor se že vsa ta gospoda imenuje, niso uresničile, postali so prvaški nakrat protiavstrijski, postali so nepatriotični, pričeli so sovražiti cesarja in državo. Dokazali smo to operovalo in noben prvaški list nam ni mogel naših dokazov ovreči. Hribar, vodja te veleizdajniške struje v prvaških strankah, pričel je rotati v Petersburg in sploh v ruska ter srbska mesta, delale so se zvezze z Srbi, prvaški listi so se zavzemali za naše sovražnike na Balkanu, trgale in sežigale so se cesarske zastave, — prvaški so stali pred nami v vsej negoti svojega veleizdajstva ...

Zadnje dni pa je pričelo to gibanje postajati nevarno. Smelo trdimo, da to kar počenja danes zagriženo prvaštvovo na Kranjskem, Koroskem in Štajerskem, presega vse meje dopustnega in da bi to v nobeni drugi državi ne bi bilo mogoče. Teh par klerikalnih in liberalnih poslancev hoče kar celo državno zbornico uničiti in onemogočiti sleherno delo. Te dni so pričeli prvaški poslanci pod vodstvom ožlindranega ljubljanskega dr. Šusteršiča, koroskega orglarja Grafenauerja in mariborskoga kaplana dr. Korosča v državnem zboru z obstrukcijo, pri kateri so jim pomagali seveda Čehi, ki so itak že odkrili veleizdajniško, protiavstrijsko svoje srce. Obstrukcija, — to pomeni, da ti brezvestni poslanci s silo preprečijo vsako delovanje delavnih, poštenih ljudskih zastopnikov. Zaradi tega, kjer bi ožlindrani

doktor Šusteršič v Ljubljani rad ministerski frak oblekel, mora država zbornica len obopasti. Pomisliti se mora, kako velikanski je ta zločin, ki ga izvršujejo prvaški poslanci nad ljudstvom. Državna zbornica bi morala izvršiti celo vrsto postav, ki se tičejo kmetov, delavcev in ki so velevažna za vse te stanove. Ali — prvaški poslanci tega ne dopustijo! Državna zbornica bi morala jasno govoriti, kaj da je z zavarovanjem delavnih slojev prebivalstva, kaj da je z raznimi agrarnimi postavami, — ali prvaški tega ne dopustijo. Ljudstvo trpi lakoto in bi se rado nasitilo, — prvaški tega ne dovolijo! Ljudstvo trpi grozovito vsled suše, draginja je velikanska, živila kaže le še kosti, slammate strehe so odkrite, deca trpi bedo, — ali prvaški ne dopustijo, da bi državna zbornica ta bremena olajšala. Prvakom je ministerski frak za tega ali onega svojih advokatov več vreden ...

Vse to je opazoval bistromi naš cesar. In potem je vskipela v njem jeza. Zato je zaklical besedo, da je ta prvaška politika velikanski škandal, katerega mora biti konec.

Prvaški se zdaj zvijajo pod cesarjevo kritiko, kakor črv pod nogo. Oni čutijo, da je cesarjeva beseda pravi bič za vso prvaštvovo. In vse laži, vsa zavijanja, vse farizejstvo ne bode prvakom pomagalo, da ljudstvo izve, kako sodi avstrijski cesar Franc Jožef I. o prvaški politiki ... Ljudstvo bode cesarjevo sodbo izvedlo in ljudstvo bode šlo s cesarjem ne pa s prvaškim hujščaki ...

Torej škandal! Cesar je rekel, da je prvaška politika škandal! Mi pritrdimo tej besedi in tisočer slovenskih kmetov ter obrtnikov in delavcev bode z nami reklo, da ima cesar prav, da je prvaška politika naravnost res — zločin ...

Politični pregled.

Državna zbornica je torej žrtev slovensko-češke neumne brezvestne obstrukcije. Mnogo se je že nepametnega v tej zbornici videlo, ali tako brezvestno počenjanje vendar še nismo doživel. Brez vsacega stvarnega vzroka, edino le iz osebnih nagibov, je komandiral slovensko-klerikalni general obstrukcijo. In tako so onemogočili delo v zbornici. Pomisliti se mora, da košta vsak poslanec za vsako sejo po 20 kron. Brezvestna ta obstrukcija koštala bode torej avstrijsko ljudstvo tisoče in tisoče kron! In poleg tega se vsled te obstrukcije ne more rešiti potrebitne postave, ki so merodajne za vso našo gospodarsko bodočnost. Čenčanje obstrukcionistov seveda nima nobenega pomena. Tem ljudem je pač vse eno, kaj blebetajo in so tudi glavni govorniki prvaških rušiteljev parlamenta ljubljanski Gostinčar, ki nosi doma konzumske kište in orglar Grafenauer, kateri sploh ne more opustiti nobene prilike, da bi svoje koroške domovine ne očrnil in ne blati. S to nesramno obstrukcijo dali so si slovenski poslanci pečat na čelo, ki jim ostane neizbrisani: pečat lenobe in brezvestnosti.

Državni zbor — zaključen? Vsled brezvestne obstrukcije, ki jo vprizarjajo prvaški in

češko-radikalni poslanci v prvi vrsti za ministriški frak ožlindranega dr. Šušteršiča, nastala je nevarnost, da se bode državna zbornica zaključila. Nato upajo tudi menda gotovi prvaški poslanci. Kajti dobivali bi potem tudi za svojo lenobo poslaniske dijete v znesku 20 kron na dan.

Zadnjo poročilo! Poroča se, da so se vsa pogajanja med poslanci in vlado razbila. Zato je gotovo, da bode državni zbor še danes z akljuchen. To so torej brezvestni hujškači dosegli!

Cesarjeva kritika. Kakor poročamo v uvednem članku današnje številke, izrazil se je cesar zelo neugodno ob obstrukcijskem postopanju čeških in prvaških poslancev. Bilo je to pri otvoriti taverske železnice. Ker je bilo mnogo poslancev navzočih, dotaknil se je cesar tudi političnega položaja. Vprašal je, kaj je z obstrukcijo v državni zbornici in dejal, da je ta obstrukcija (katero delajo slovenski prvaški in češki poslanci) naravnost "škandal in prava sramota". Torej je označil sam cesar politiko naših prvaških poslancev za sramoto in škandal. Potem je cesar vprašal poslancev Stözlza, je li misli, da bode državna zbornica zopet delati pričela. Stözel je odgovoril, da nato. Nato je cesar dejal, da bi bilo to najpametnejše. Avstrijski cesar torej, ki je bil slovenskemu ljudstvu vedno tako naklonjen, odsodil je s temi besedami javno vse hincske posledice prvaške politike. Javno je rekel cesar, da je politika prvašta sramota in škandal. To si je treba zapomniti, zlasti ker se naši pravaki delajo za tako velike patriote in udane podanke cesarja. In vendar so ti prvaški poslanci danes v svoji veleizdajski gonji postali naravnost nasprotniki cesarju in države. Ni čuda, saj se nahajajo med temi prvaškimi poslanci ljudje, ki so že zaradi veleizdaje v sodnijski preiskavi stali. Zapomnimo si torej cesarjevo besedo!

Prvaški ministri? Zadnja poročila iz Dunaja kažejo, kakor da bi se žele posameznih prvakov hoteli ureščiti. Govori se, da bode sedanja vlada odstopila. Med novimi ministri bodo tudi en slovenski (Šušteršič ali Ploj). Iz tega se natančno vidi, da ima obstrukcija edini namen, pridobiti par sebičnikom ministerski frak. Cesar ima prav, to je res — škandal!

Vodne ceste. Kakor znano, sprejela je državna zbornica l. 1901 postavo, da se zgradi velikanske kanale na Češkem. Dovolilo se je za to 1000 milijonov kron. Dosej hvala Bogu do zgradbe teh kanalov še ni prišlo. Že se je upalo, da bode ta blaznost sploh pozabljena, ko so zdaj zopet nekateri poslanci to zadevo rogoviliti pričeli. Zanimivo je, da so ravno dunajski klerikalci za te kanale. To pa vkljub temu, da je že davno dokazano, da sploh za kanale potrebne vode ni in da bi kanali nikdar z železnico konkurirati ne mogli, da bi se sploh le z 1½% obrestovali in da bi kanali kmetijstvu najlepšo zemljo odvezeli. Zgradba kanalov bi morabil par posameznim velekapitalistom koristila, splošnosti pa nezmerno škodovala.

Delegacije. 6. t. m. izvršila je državna zbornica volitve v delegaciji, ki imajo potem skupne zadave obeh državnih polovic rešiti. Za Štajersko so bili izvoljeni Schoiswohl, dr. Ploj in kot nadomestni član baron Morsey. Za Koroško bil je izvoljen Dobering, kot nadomestni član pa Nagele. Pri volitvi so se štajerski slovenski poslanci zlasali in cela zbornica se je moralaj tej gospodi smejeti. Najprve so kandidirali Koroščevi klerikalci poslanca Benkoviča. Ali Benkovič spada med one poslance, katere tovariši sploh ne marajo. Zato bi Benkovič tudi gotovo propadel. Korošec je vsled tega v zadnjem hipu sam sebe za delegacijo kandidiral. Ali Koroščeva beseda velja sicer v vrstah analfabetov kmetske zveze, v državni zbornici pa se nikdo komandi tega hujškajočega kaplana ne podvrže. Tako so poslanci raje dr. Ploja izvolili. Korošec in Benkovič sta bila vsled tega hudo jezna. Pa nič ne pomaga!

Srbški škandali. Znani prijatelji srbskega kralja Lukasevič piše v časopisu, da so le menice kraljevske družine krive, da je on prišel v konkurs. Kraljev brat princ Arsen n. p. je vzel ½ milijona frankov na menice in jo je potem popihal. Ravno tako kraljev bratranc Nenado-

vič Lukasevič grozi, da bode vse škandale te lepe kraljevske gospode odkril, ako mu dolgo ne poplačajo. Vbogo srbsko ljudstvo!

Izgnani srbski učitelji. Turška vlada je izgnala iz Kasa-Palanke tamošnje srbske učitelje in razpustila njih društvo zaradi velesrbske agitacije.

Pogromi v Besarabiji. V Besarabiji so izbruhnili "pogromi" (pobijanje) proti judom in graščakom. Več kot 100 oseb je bilo umorenih.

Volilci pozor! Slovenski prvaški poslanci so nalašč ubili državno zbornico! Oni so krivi, da se v državnem zboru ni ničesar za kmete, delavce in obrtnike storili. Oni so krivi, da so poslanci lenovo pasli, za to pa vendar vsak dan po 20 kron plače dobivali. Oni so krivi, da se je vsled tega brezvestnega počenjanja stotisoče kron skozi okno vrglo. Sam cesar Franc Jožef I. je označil to počenjanje prvakov za škandal in sramoto. Volilci! S kom greste raje: s cesarjem ali s prvaškim hujškači? Odločite se!

Dopisi.

Cirkovce. Kakor ste v zadnji številki poročali, ni res da bi se bila vrgla Marija Frangež iz gor. Jablanj sama pod železniški voz, marveč bila je od nekega zločinca ustreljena in na železniško progo nastavljen, ter ji je potem vlak odrezal roko in nogo. Kaksno ljubezen ima naš župnik Ante do bližnjega, pokazal je s tem ker je odpovedal vsakšen pogreb, zvonenje in jame ji ni blagoslovil, ter jo dal pokopati na njivo poleg svojega krompirja, zelja in graha; še le, ko je dobil ukaz od sodnije, moral jo je dati izkopati ter jo slovesno na pokopališče pokopati. Ali je sirota sama kriva, če ji, kdo drugi vzame življenje? Na prižnici napada skoraj vsako nedeljo našega v obče priljubljenega župana in občinske obornike. Ce ne bode tega opustili, obrnili se bomo na milost gosp. knezoškoфа in pa na okrajno glavarstvo, da se tako počenjanje prepove "ter nas reši, o gospod" rušilcev miru.

Sv. Urban. Sv. birma je prinesla v našo mirno kmečko življenje marsikatero premembo. Otročiči in odrasli so se veselili videti in slišati milostljivega knezoškoфа. Kaj pa naredi tukajšnji kapelan Molajnar? — Otrokom, kateri niso bili v veronaku dovolj podkovani, je prepovedal priti k sprejemu in k skušnji. — Ta duhovnik odvrača torej otročice od božjega namestnika, Kristus pa je rekel: "Pustite male k meni priti." Da bi se brigal Molajnar ob času deželne volitve več za pouk nego za nesramno agitacijo, bi otroci kaj znali ter bi mu ne bilo treba zdaj otrok odganjati. Ni čuda, da vera peša. In knezoškoф so ne vedoče še tega kaplana pohvalili. Hajdinski kapelan Poplatnik pa je prišel zopet rogoviliti v našo faro. Še niti takrat ne miruje, ko so knezoškoф tu. Na nekem slavoluku je zapazil ta nemirnež črno-rudečo-zlato zastavo, kar ga je tako razjelilo, da jo je moral na njegovo poveljo podrepnik Skoliber takoj odstraniti, če ravno ni imel pravice. Temu človeku so sicer posamezne barve všeč. Črno barvo ljubi, ker je sam črn. Rudeča — znak ljubezni — mu je posebno draga. Po zlatu pa rad hrepeni. Cudno tedaj, kako mora skupno te barve sovražiti! In ta kaplan hoče priti k nam za župnika! Z vsemi močmi se budem branili njegovi nastavi. Čas bi vendar bil, da bi milostljivi knezoškoф tega zagriznjenega duhovnika prestavil iz Hajdine kam daleč drugam, da ne bode več zahajal semkaj nas vznemirjati in povzročevat sovrašta.

Sv. Urban. Pri nači se razširja ta-le razburljiva govorica: Ob prilici sprejema knezoškoф napravili so farani slavolok. Da bi na nobeno stran ne udarili, obesili so nanj razne zastave. Nemško zastavo je dal seveda kaplan takoj odstraniti, čeprav ni imel nobene pravice do tega. Ali čujemo tudi, da se je dal odstraniti cesarsko zastavo. Ta stvar se je že sondnji naznala. Tako daleč je torej že privedlo prvaško sovrašto, da se celo cesarske zastave ne smejo več razobešavati. Ni čuda, v Ljubljani so celo cesarsko zastavo začgali. (Opomba)

uradništva: Prosimo priče, ki so videli, in na kakšen način ter po kogar naročili zastava odstranila, da naj se pri nas oglašajo. Ta lastnost. Ta imamo v zvečporal. Ta je letos i trpelj. Mnogo kmetov ni imelo radi pomembnih krne pokladati živini in morali smo se volitve, k oglašati za podpore. Kakor smo izvedeli vjetnih ust, je bila dotična podpora tudi priznana, in sicer govorijo od šestih daril (4 kalne pri slama in 2 krate seno). Naznaniti moramo, da je pa, dr. se je slamo in seno podarilo, da se to prerknjivo javno ni odklical, da se naj oglašati, kdor je podpore potreben, kar bi kmetev. Še živinorejci tudi z veseljem storili. Tisti, ki so bodesednili najbolj potrejni, nismo dobili prav nista tudi pri Tako res ne vemo, kdo je bil najhujše od našega prizadeti, da se ga je vsa podpora prijela. Kmete popo tudi to, da tisti, ki so tudi prosili, niso nista pravški dobili. Iz neke strani smo izvedeli, da so ne pri. A teri te slame toliko sprejeli, da so jo potrebiti drugim dajali, medtem ko drugi nismo bili usanji. Proti takemu postopanju se moramo javno pritožiti in obrniti pozornost merodaju na nepravilno razdelitev. Tudi mi revnješki kmetem bu moramo plačavati svoje davke in smo podprila potreben, bolj kakor bogatini. Pravica mora biti pravista g za vse ednaka. Upamo, da se bode slavne vlasti omer sami tudi zato pobrigala, ta bode odslej razreditev podpor pravična. — Opomba urejenjena n iščiva: Iz vseh krajev dobivamo pritožbe na neprimerne in nepravične razdelitve podpor doma go sruši prizadetim kmetom. Glavni vzrok leži v tem, da je država sploh samo naravnost berasiški podporo dovolila. To pa so krivi v prvi vrsti. Med drugimi prvaški poslanci, ki se sicer za vse mogeče naločili, ta rođaške neumnosti brigajo, nikdar pa ne lepi potrebito, gospodarstvu koristno delo. Kmetje vzdramite se torej in ne pustite se več zajedčevati od takih ljudi, ki si delajo sami dobro ljudstvo pa izkorisčajo na vse načine!

Bužičevci na Murskem polju. Velik preje nastal med Bužičevskimi fanti v gostišču gosp. Marka Gubina v Bužičevcih dne 26. junija. Pri tem pretepu je mnogo fantov težko ranjenih; zasebej še je pridobil fant Franc Komarič smrtno nevarne rane, da po zdravnikih upanja da bi okrevil. Potrli so še gosp. gospodarji vse pohištvo ter je v neprevidnosti fan Franc Kosi natakarico z nožem težko ranil in po pretepu so šli vsi fantje vun iz gostilne, metali kaménje notri ter hodili tako krvavi po vasi kakor mesarji. Pozneje so prišli žandarji ter jih takoj ukrotili; da so takoj radi pripoznali svojo hudoobjo, katero so še v pisanosti storili. Tako velikega in divjega pretepa še vendar ni bilo v naši gostilni: komaj so prišli naši fantje iz jče in so se že spet stepli; jim vendar prav dobro diši "ričet". Toraj žalostno za Bužičevsko vas, da se godi v tej gostilni toliko pretepor. Seveda drugi časniki v vsem tem molčajo, ker so pri tem pretepu bili sami „zvezari“; niti gosp. župnik se ni ozrl na to, je pa vsem tem; če bi se stepli kaki napredni sin a teda bi jih grozno iz prižnice spet napadal. Toraj poglej si kako pridne in korajne fante da imajo: od maše se ti pretepojo in kolijo te in holi dragajo kakor mesarji; toraj žalostno, ni res! Napredni fantje tega nikoli ne počenijo, zato pa si pred premisli gosp. Veiksi koga bode napadali; po smrti ni več pokore. Koliko in koliko je vsako leto Križevskih fantov v ječi, celo še v Mariboru so znanci Bužičevskih pretepači. Naročnik faran.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dragi nam Ščaverci! Ker se v naši terbergovski občini godijo vsakovrstne stvari, posebno pa, ker bi rad bil vsaki rihtar ali župan, ti naj tudi mi povemo o enem, ki bi rad bil. To je tisti, ki se vedno hvali kako je pošten, drugače pa mi vsi vemo, kakšen je. Ko je bil pri vojakih je zapravil vojaški plas in domov očetu pisal, naj mu pošljejo takoj denarje, drugače mu železje ogloda roke. In tudi oče je moral štetni za vrlega sina precejšnjo sutočico. V resnicu pa je on vojaški plas zapis, kakor se je pozneje zvedelo in kar pri nas vsak v Njegovu pohobnost pa nam kaže to, da je rad pisan, in je kot vojak na zegnanju pri Sv. Duhu delal v cerkvi nemir in bil zato obsojen od okrožnega sodišča v Celju, (takrat še je bilo v

na naše kraje) na en mesec težke ječe in
zraste so šle. Bil je namreč titularni kor-

Taka je tega moža pobožnost in pošte-
vjerki delati nemir, starišem prizadevati
takega rihterja mi Terbergovi nečemo.
Bojšje može za to, ne pa take. To si
mi doličnik in ne steguj roke po župan-

stolcu, ker ga nisi vreden. Raje idu k
in toči solze, da se bo bolje mlelo, ker
s radi suše premalo vode. Najbolj pa peče
da so naši pristaši vložili ugovor zoper
ki bodo tudi razveljavljene. Tedaj pa
volilci zopet na delo, ali krepkeje, da
mo. Na delo v prid občine, vržimo kleri-
pristaše, da več ne vstanjejo. Drugikrat
dragi „Štajerc“, začivkamo o copernicah.

„Vrabci iz vrbača“

S. Barbara v Halozah. Čital sem v zadnji
„Štajerc“ „puntarske ideje“ kar pa je
še resnično. Tako torej prvaštvo deluje,
pri Sv. Barbari. Imamo namreč kakor je
celo truno prvakov, ki se za svij po-
popolnoma nič ne brigajo, pač pa edino za
šo gonjo. Zadnjič na Petrovo so uprizorili
ši. Ani mladenički shod klerikalci. Liberalno
pa neko neumno niti vinarja vredno
mo. Obe stranki so nesramno zabavljali in
proti naprednim kmetom. Pa to še ni
odajnih kmetjev, ki se je vršila na
kmetje odpore biti
a vlada razde-
vraško leži v
vrsti ne
ne za metje, apelja-
biček, pretep
ostilni 6. ju-
težko Kol-
čih ni gos-
tostil-
fant nil in
, me-
ri po-
darji
oznali
ar ni
fantje
prav
vsko
epov., ker
niti
tih o-
sini
adal.
ante
ter
ni
jajo,
odeš
oliko
še v
n.
rc“!
ako-
saki
tem,
ako
je.
lašč
de-
ogi
svo-
kor
ve.
rad
thu

Maksava. V zadnji številki „Štajerca“, stran
2 pod „dopisi“ „Maksava“ pripetila se mi je
neka pomota: — Namesto stavka „moj sosed
g. Osebek, trgovca, opsoval je mojega komija
„bolanega“, hotel in misil sem poročati tako-le:
„Lažnjivi dopisun „Slov. Gospodarja“ je opsoval
mene Andreas Jurschitscha in mojega komija
ker mu je bolezen oponašal. Ravno tako je
opsoval tudi na nesramni način mojega sosed-a
g. Osebeka, trgovca v Makolah. Ker pa itak vemo,
da je g. Osebek naprednih misel in, ni nazadnjak,
prosim tedaj g. Osebeka za odpuščanje, da se
je ta pomota nehote pripetila.

Štajerčev dopisnik.

Kapele ob Sotli. Spomin od sv. misiona ima
jako lep naša občina. Takoj po dovrstju tistega
morali so eno gospo odpeljati v Gradec v umo-
bolnico, katera je zapustila troje malih otrok
svojemu soprogu. Drugo ženo ali mater odpeljali
so 3. t. m. ravno tako v Gradec, ta je pa za-
pustila 4 majhne otroke tukajšnji občini v ob-
skrbo, katere bode občina dolga leta za to „sveto
delo“ imela blag spomin. Še nekaj žensk čaka
na tistem potu za onima v Gradec. Ali ni to
lep spomin za sv. misijonom? Ali si ne bodete
dragi farani iz tega vzgled vzeli? Ali se ne bo
vsem tako misijonsko delo dopadlo?

Od sv. Lovrenca sl. gor. Ljubi „Štajerc“
vzemi tudi od nas en dopis v svoje predalce,
sicer bode marsikom izmed tvojih bralcev znano,
da smo dne 28. junija sprejeli našega preuzvi-
šenega nadpastirja milostljivega knezoškofa častno
v našo sredino. Povsod smo jih kar najčastnejše
sprejeli, sicer že prej cele tedne so se po vseh
trudile dekleta za spletanje vence, kateri bi
naj bili za kinč ob cestah. Najprvi kinč sem od
Pesničkega mosta v Lovrenčko faro bil je pri
vaški kapeli v Mosteh, res tam je bilo lepo. Ali
žalibog da se pa moramo za njihov trud in delo
samo zahvaliti le fantom in tamošnjim možem,
je pa res žalostno. Kje so pa bile dekleta? Ali
jim mogoče solnce škodi, ki je ta dan močno
poganjalo svoje žarke? „Halt!“ Tukaj pa malo
postejmo. Mogoče se pa bomo le prepričali ter
poizvedeli, da za nekaj pa le so te vaške junakinje,
namreč zato: Ako nevola prinesi od kod
kakšnega ponočnega klateža naj že bode kakšen
kolikorhoče ter napravi „juč“ ali „juhu“
je pa deklica zdaj pri okni če je glib takšna
zima, da bi dreve pokalo, stala bi tam dokler
je jutrajno solnce ne odžene. Res čudno. Sliši
se tudi povedat, da bi rada že ta ali ona de-
klica sakrament sv. zakona prejela, ali ta misel
bo jim najbrž splavala po Pesnicu v široko Dravo.
Ker tem dekletam je že marsikater fant cesto
zraven brvi črez vodo pokazal. Zategadel pa
Vam deklina trebalo bode malo visoke glave
pobesiti ter si raje to le pesmico zapeti:

Kdor ima velike hiše

Tisti mene ne poišče,

Kdor ima zadost blaga

Tisti mene ne pozna.

Velika nedelja. Dragi „Štajerc!“ Dne 20.
junija smo brali od nekaterega napoda ot Port-
arturja, in od izvolitve občinskega predstojnika, nekaj
zaradi trdih jajc itd. in zdaj v nedeljo
smo zopet slišali, da se bode obč. predstojnik
volil. Ja, koliko jih pa hočete imeti? Mi „Hain-
delnčarji“ imamo le samo obč. tablo in nam je
zadost. Mi mislimo, zdaj imajo Mihovčanji štiri
nove odbornike, in od velikega veselja ne mo-
rejo stuhati, kateri je zato sposoben bil, smo
moralni slišati, kaj je zdaj na novo, da bode obč.
obrnili; no, smo radovedni, kako bode to šlo.
To že vemo, da je siromakom na roko šel, da
je jim v otoku pašo prepovedal; in neko sredo
zvečer „Feueralarm“, da so vsi „Haindelnčarji“
in spodnji Mihovčanji skup zbežali, ker so mi-
sili, da gori. Oj saj je gorelo, samo zdaj — je
bil krič in jokanje. Mi smo z našim dostojnim
obč. predstojnikom popolnoma zadovoljni, zdaj
izvoljeni se je pred tremi letimi lepo pošteno
zahvalil za to sprejetjo zaupanje in čast, je lepo
prosil prejšnega obč. predstojnika, naj pomaga
kar ne bode od začetka znali, in je vse veselo
bilo. No, smo radovedni; se nam zdi, da bode
se zdaj na licitacijo ali na dražbo nabilo, kateri
bode ceneje prevzel, tisti bode izvoljen. No, to
še je zopet nekaj novega, prihodnjih več, imamo
še dosti masti.

Novice.

Solski zaključek. To je vrišč in vriskanje,
kakor da bi prišli vrabci v proso. Šola je zaklju-
čena, zlati tedni prostosti so prišli za deco. Re-
snično, z otrocmi se tudi odrašen človek veseli.
Prostost, prostost, kako te pozdravlja rdeče lice
otroka ... Ali v počitnicah treba tudi na deco
paziti. Skrb, ki jo je imel doslej učitelj, prevza-
mejo zopet stariši. Tudi v počitnicah treba dati
deci priliko in veselje do dela. Mi gotovo ne
spadamо med one, ki smatrajo otroka za ceno
delavnico moč in mu vsled tega bogve kakšna
bremena nalagajo. Otroški organizem še ne pre-
naša težkega dela in posledica preoblega izkor-
iščanja otroške moči so razna telesna pohab-
ljenja, na katerih nosi potem človek skozi celo
svoje življenje. Ali brez dela pa tudi ni pustiti
deco. Koliko je poslov, zlasti na deželi pri kmetih,
katere otrok prav lahko opravlja. Le z ljube-
znijo se mora deci ta dela nalagati, tako da
dobi sama veselje do dela, da čuti sama krasni
čut zadovoljnosti, ki izvira iz storjenega dela ...
Ali tudi v duševnem oziru treba skrbeti za deco.
Ne zanemajajte duše otrok! Slaba druščina po-
kvarja i dobre otroke. Ne da bi zapirali otroke
pred vsakim občevanjem, paziti je vendar, da si
ne pridobi slabih navad, iz katerih bi izvirali
potem grehi in pozne zločini. Ako se bodejo
stariši držali pravega pota, potem bodejo počit-
nice za otroke blagodejne, — močnejši, krep-
kejši na duši in telesu prihajali bodejo otroci
prihodnjo leto zopet v šolo!

Pozor, lastniki gozdov! Iz Celnice ob Dravi
se poroča, da so nekateri kranjski kupci zopet
okroglo 200 oroval gozdov nakupili. Večji del
tega gozda obstoji iz še mladega drevja, ki bi
se še ne smelo podirati. Ali Kranjci bodejo na
vsak način skušali gozdovje izkoristiti. Upamo,
da bode oblast pravočasno svojo dolžnost storila.
V zadnjem času smo zlasti na spodnjem Štajerskem,
posebno v mariborskem okraju, opazili ne-
varno nakupovanje gozdov, ki se potem prav
divjaško podirajo. Tako počenjanje je velikanska
nevarnost za cele pokrajine. Kupci so večidel
Kranjci, ki sicer tudi niso pri kupljeni najbolj
pošteni. Opozarjam torej lastnike gozdov po
Štajerskem in Koroskem na te kranjske kupce.
Pazite na naše krasne gozdove!

Klerikalno krščanstvo. Ja, ni vse zlato, kar
se sveti. In tako je tudi klerikalno krščanstvo
na videz lepo in čisto, v notranjem pa hinavsko
ter farizejsko. Eno zopet slučaj, ki je posebno
zanimiv, ker nam kaže krščanstvo klerikalnega
poslanca. Na zgornjem Štajerskem bil je za
poslanca katoliški dehant Prisching izvoljen. Te dni
prosil je tega pobožnega gospoda neki vboji
rezervist, naj mu pomaga, da bode odorožne
vaje oproščen. Dekan Prisching pa je pisal vbo-
gemu rezervistu pismo, v katerem je dejal, da
bi se to oproščenje sicer dalo doseči, da pa on
noče ničesar storiti, ker dotični rezervist njega
ni volil ... Kristus je naročeval, da naj se tudi
sovražnika ljubi. Njegov politikovči „namestniki“
pa pustijo vbogega vraga v revščini, samo da
se nad njim maščujejo. To je čudno krščanstvo
tega dehanta in stebla klerikalne stranke. Človeku
se pač gabi takšni fanatizem. Kot duhov-
nik je Prisching protirkrščansko ravnal, ker je
izkazal bližnjemu svoje sovraštvo. Kot poslanec
mož ni svoje dolžnosti storil, kajti pošten pos-
lanec bi moral vse volilce v svojem volilinem
okraju brez razlike stranke zastopati. Žalostni
so časi, ko se katoliški duhovniki tako daleč
pozabijo. Ali takih Prischingov je mnogo in po-
sebno v naših krajih bi jih lahko kar na tucate
našteli ...

Za pol litra šnopsa — kriva prisega. Sem-
tertja opazi se pri našemu „dobremu ljudstvu“
res grozovite razmere. Neki sodnik nam je za-
trdil, da je več kot polovica priseg pri sodnjah
krivih. Pred kratkim je izpovedal neki 22-letni
fantal in ptujskem okraju po krivem, ker mu
je nekdo v ta namen pol litra šnopsa plačal ...
Zakaj smo to navedli? Zato, ker se nam ljudstvo
v svoji duševni in moralni zanemarjenosti smili.
Duhovščina po deželi in učiteljstvo nosita velik
del odgovornosti za to zanemarjenost. Sevede,
raz prižnici se čuje žalibog vedno le politične
govorance najhujše vrste, mladi kaplani uganjajo
grozovite burke v svojih društvih, prvaški uči-
telji politikujejo zopet v šoli, in tako ni čudno,

da postaja ljudstvo vedno bolj surovo in da mu ni ničesar več svetega. Kje so tisti časi, ko so pravi duhovniki varovali in pospeševali bisere krščanske morale? Take slučaje bi seveda tudi cerkveno in šolsko oblast morali napotiti, da predragiči slave razmere. Duhovščina in učiteljstvo naj storita svojo dolžnost po deželi, in zločini ter grehi bodejo izginili.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Adjio! Prijatelj Tebničmar nam piše: No, ti hudobni "Štajero", zdaj si pa izgubil dr. Dimnika. Prišel je, bil je koncipijent pri dr. Horvatu in šel je zopet. Njegovo "slovenstvo" je seveda vzvišeno nad vse dvome, saj je vendar sinko slavnoznanje trboveljske "slovenske matice". Čudno je le, da dr. Dimnika v Ptiju niti Slovenci niso imeli posebno radi. Tako ga je moral n. p. slovenski sodnik dr. Sagadin v javni razpravi kaznovati, ker se ni tako obnašal, kakor bi bilo pravilno. Ta od slovenskega sodnika kaznovani slovenski koncipijent je torej zapustil Poetovio in šel bogve kam. Ginjenim srcom zamjavkal je stari maček za gradom, ko je to veste slišal. Drugače pa ni nikdo za Dimnikom mjavkal... Pa še eno ločitev imamo zaznamovati. Odšla sta iz Ptuja tudi dosedanji krčmar "naravnega doma" Šribar in njegova nadbeudna hčerka. Pač žalostno! Oče Šribar, zakaj ste nas zapustili? Pa niti poslovili se niste od nas. Tudi Vaša hčerka ne. Niti povedala nista, kako je bilo z ono znamenito prisojo, o kateri smo že večkrat pisali. Kar noč ju je vzela. Čujemo, da je prišel oče Šribar v Litijo na Kranjsko in da je tam neko gostilno v najem vzel. Veliko srče, Šribar, kajti vest Vas menda ne bode težila. Pa pozdravite nam Vašo hčerko. Saj veste od koga.

Pred rotovžom v Ptiju se postavlajo vsako nedeljo dopoldne nekateri fantiči iz okolice z raznimi političnimi znaki in hočejo na ta način hujskati ter izzivati. Mi res nimamo nič proti temu, aksi se ti nezreli fantiči okinčajo kakor v predpustu. Zaradi nas si posadijo lahko še škrničelj na glavo. Ali opozarjam na to dejstvo edino iz tega razloga, ker bi znalo priti do neprijetnega dogodka. V mestu naj se prepove vsako izzivanje. Mladenci, ki jedo še očetov kruh, pa niso vredni, da bi se zaradi njih nemiri godili. Ne izzivajte torej, fantje, kajti vaši očetje prodajati morajo svoje blago nemškim meščanom in zato je vsako izzivanje škodljivo.

Državno pravdništvo opozarjam na današnji naš dopis iz sv. Urbana pri Ptiju. Iz raznih strani se nam še poroča, da se je ob priliki sprejema knezoškofa od prvaško nahujskanih ljudij in z t r g a l l a c e s a r s k a z a s t a v a r a z s l a v o l o k a. Govori se, da je povzročitelj tega neki duhovni gospod. Čujemo, da se je že napravila tozadovna ovadba na sodnijo. Na vsak način pa opozarjam državno pravdništvo na to počenjanje in upamo, da se bode krive in oskrnjavevale cesarske zastave primerno na odgovornost poklicalo. Postava velja za vse ednako!

"**Posojilnica v Ptiju**" nam je poslala v zavojo naših čitateljev slediči „popravek“: — „Slavno uredništvo lista „Štajero“ v Ptiji, gledališko posloplje 3. Opipaje se na določbe veljavnega tiskovnega zakona zahtevamo, da sprejemete glede članka objavljenega pod naslovom „posojilnica v Ptiji“ v številki 27. z dne 4. julija 1909, slediči popravok: Ni res, da ima gospoda, ki vlada v tej posojilnici, popolnoma proste roke in sme gospodariti z denarjem, kakor se ji to ravno poljubi. Res pa je, da je načelstvo in nadzorstvo posojilnice, vezano na veljavne zakone, podvrženo revizijam. Ni res, da se je porabil večidel v dobrovorne namene določenega čistega dobička za politične namene, za gonjo in agitacijo. Ni res, da je izdala posojilnica v Ptiji skupno tekom let iz čistega dobička, torej iz denarja članov, 93 tisoč kron za politiko. Res pa je, da se je porabil vsako leto ves za dobrodelne namene določen denar izključno v te namene, kar svedočijo zapisniki, knjige, izkazi, predloženi finančni oblasti in od raznih podpornih društev visokošolskih objavljeni računi. Na Ptiji dne 5. julija 1909. Hranilno in posojilno društvo v Ptiji, reg. zad. z neom. zav. Dr. J. Zelenik.“ — K temu popravku moramo pa le par besedi izgovoriti. Prvič omenimo, da se zadeve, ki se

tičejo 93 tisoč kron tujega krvavega denarja v bogih vložnikov, ne dajo spraviti iz sveta s takimi „popravki“. Kajti s „popravki“ se je skušalo zakriti tudi že marsikatero lumparijo. Drugič pa se nam zdri, da ta slavni „popravek“ sploh ničesar ne popravlja. Mi smo namreč trdili, da je prvaška posojilnica v Ptiju tekom let okroglo 93 tisoč kron, "za dobrodelne namene" izdala. Istotako smo trdili, da širni svet o teh „dobrodelnih namenih“ ničesar ne ve. Vsled tega je opravičena slutnja, da se je teh 93 tisoč kron v politične namene porabilo. To trditev ta popravek nikakor ne ovrže. Dokler se članom posojilnice črno na belem ne dokaže, da se denar ni porabil za politiko, toliko časa ostane naša trditev neovržena. Gospod dr. Jurtele in nasprotnik alkohola Zelenik naj torej raje povesta, k am je šel denar in kakšni so ti slavni „dobrodelni nameni“. „Popravke“ pisati pa zna vsak otrok razven dr. Brumena in dr. Rosine. Pa še nekaj: mi smo trdili, da je vzrok slabega gospodarstva v posojilnicah v tem iskati, da ne stojijo te prvaške posojilnice pod nobenim oblastvenim nadzorstvom. To hoče Jurtela-Zelenikov popravek na jezuvitični način utajiti. Pa ne gre, gošča! Res je, da nimate nobene oblastne kontrole ali revizije, da ste torej po našem mnenju brez pravega v nadzorstva. In zato ni čudno, da se je izdal kar 93 tisoč kron denarja bogve za kakšne zadeve. Ako treba, bodoemo pa še podrobnejše o tej posojilnici razpravljali. Torej na svrdenje! Odgovor zahtevamo v imenu večih članov posojilnice same, odgovor na vprašanje: k am je prišlo tistih 93 tisoč kron?

Napredno delo. C. k. kmetijska družba za Štajersko sklepala je na zadnji svoji seji, da naj se zahteva od države za štajerske dežele 2 milijona krov, s katero sveto bi se odpomoglo grozecem pomanjkanju krme. Nadalje namerava c. k. kmetijska družba osnovati po celi deželi vrte za gozdne rastline. Tako deluje ta velekoristna družba v prid ljudstvu.

Podivjanost. Povedali smo že opetovanje, da so posledice prvaške gonje proti naprednemu okrajnemu zastopu v tem iskati, da uničuje zapeljana in nahujskana mladina po okrajnih cestah nasajeno sadno drevje. To divjaško hujskanje razširja se celo med šolarji. Tako sta meseca junija dva šolarja Franc in Osvald Horvat iz Dornave poškodovala z nožem taka drevesa in jim odlomila viške. Smrkolina se je dibilo. Da bi se izognil večji kazni, plačal je njih oče 50 K okrajnemu odboru. To pot se je to milost še izvršilo, vsak prihodnji slučaj pa bode brez milosti zasledovan in sodniji naznjen. Prvaški hujskiči pa so lahko zadovoljeni z uspehom svoje gonje. Celo šolska mladina je že podivljana.

Uničevalci sadnega drevja ob okrajnih cestah so deloma bili prijeti. Žalibog, da jih je doslej sodnija precej milo kaznovala. Zaradi tega podivjanega zločina so bili n. pr. pred kratkem kaznovani: Franc Brunec, Anton in Lovrenc Kostenšek vsak na 1 mesec ječe in 38 K odškodnine, Franc Hernet pa na 14 dni ječe in 12 K 30 h odškodnine. To je po našem mnenju veliko prenizka kazzen. Takemu falotu bi se moralno prste odsekati. Storilcev poškodovanja dreves pri Jurovcih še niso prijeli. Kakor znano, razpisal je okrajni odbor nagrado v znesku do 50 K za tistega, kdor bi storilca naznamil.

16 popravkov po § 19 moralu je pred kratkem klerikalna mariborska „Straža“ prinesti. Mi sicer res ne držimo mnogo na „popravkanje“. Kajti s takim „popravkom“ se da res vsako lumparju pokriti. Ali zanimivo je pa le, da morajo tisti politikujoči duhovniki toliko „popravkov“ objavljati, kateri sami najraje „popravljajo“. Kdor drugim jamo kopljje, pade sam vanjo...

Sejem v Ptiju, ki se je vršil 7. t. m., bil je zelo dobro obiskan. Prigralo se je 210 konjev, 1.170 komadov govedine in 914 prašičev. Kupčja je bila pri navadnih cenah izredno dobra. Prihodnji mesečni živinski in svinjski sejem se vrši dne 21. julija.

Pionirji povzročili so preteklo nedeljo počni na Bregu pri Ptiju veliki pretep. Glavni krivec je bil neki Ferdinand Schneider, ki itak že vsled kazni peto leto služi. Več oseb je bilo ranjenih. Šele s streli se je pijane vojake pre-

gnalo. Takih dogodkov mora biti pač konec. Kajti potem trpijo vsi. Vojakom se zdaj morda izprehod na Breg prepovedati, samo zaradi nekaterih pijanih posameznikov. Mislimo, da so pošteni vojaki s tem tudi dovoljni.

Letni in živinski sejni na Štajerskem. Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, zvezdičani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdico so pošteni letne in živinske sejne.

Dne 7. julija na Ptiju (sejem s govedom in ščetinarji); na Kapli**, okr. Arv in Lučnah (sejem z drobnico), okr. Arvenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje, riberu*. Dne 8. julija pri Sv. Emili, Šmarje pri Jelšah; Sv. Jurij ob Pesnici, Maribor; na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem v Pišecah**), okr. Brežice; v Gradcu (sejem z gato živino). Dne 9. julija v Gradcu (sejem z mlado živino). Dne 10. julija v Poljčah, okr. Slovenjgradec; v Brežicah (svinjski sejem) Dne 12. julija v Rogatcu**, na Planini, Ševnica; v Šoštanju**. Dne 13. julija na Duhu Loče**, okr. Konjice; v Ljutomeru, Ormožu (svinjski sejem); v Rogatu (sejem veliko živino). Dne 14. julija na Ptiju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem z ščetinarji), Kozje; v Mariboru*. Dne 15. julija na Ptiju pri Ptiju (svinjski sejem); v Dobovi*, okr. Žiče; v Gradcu (sejem z rogato živino); v Ljutomeru (sejem z drobnico). Dne 16. julija v Ljutomeru, okr. Kozje; v Gradcu (sejem z mlado živino). Dne 17. julija pri Sv. Ani na Kremetu, okr. Cmurek; pri Sv. Filipu-Verače**, okr. na Muti**, okr. Marnberg; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 19. julija pri Št. Ilju pod Jakom**, okr. Šoštanj; v Oplotnici**, okr. Žužemberk; v Artičah**, okr. Brežice. Dne 20. julija v Vitanji**, okr. Konjice; v Luki**, okr. Šašnici; pri Jelšah; pri Sv. Marjeti ob Pesnici, Maribor; pri Sv. Marjeti ob Dravi*, okr. Žalec; v Ormožu (svinjski sejem); v Radgonu, Arvežu**. Dne 21. julija na Ptiju (sejem z mlado živino). Dne 22. julija v Radgonu (sejem z mlado živino). Dne 23. julija v Gradcu (sejem z mlado živino). Dne 24. julija v Ernovžu*, okr. Ljutomeru, v Brežicah (svinjski sejem).

Umor na seji na samomor. Poročali smo, da našli 26. p. m. v bližini postaje Sternberk progi razmesarjenega mrlča ženske. Takrat je mislilo, da se je vrgla dotična ženska, ki je nahajala v drugem stanu, sama pod Zdaj pa se je izvedelo, da to ni istinito, več da je bila nesrečnica na polju ustreljena potem pod vlak vržena. Imela je namek z nekim Antonom Kmetec iz Škofje Loka, bila z njim že 4. mesec noseča. Kmetec je bil plačil in je vsled tega sklenil, da ženi umori. Zvabil jo je na polje in jo tam ustreljal. Potem je nesel mrlča na progo, da bi njen vrtis, kakor da bi se sama pod vlak vrgla. Rilic je poleg tega napisal listek, kakor da ga umorjenka napisala, v katerem trdi, da šla sama pod vlak in da Kmetec ni krv. Listek je Kmetec pribil na drevo z dvema žigoma, katera si je potegnil iz svojih lastnih čepov. Ta dva žebbla sta morilca izdala. Kajti ornat so stvar zasledovali in takoj našli, da manj žebbla v Kmetecovih čevljih. Aretirali so močni, ki je potem svoj zločin tudi kmalu primil. Grozni umor je povzročil veliko razburjenje. Iz vlaka je skočil pri Studencih ob Mariboru 18 letni delavec Plattner. Bil je takoj mrtvi. Fabriška nesreča. V Polzeli je ponosen delavec Rudolf Strnad. Stisnilo mu je pravilo zlomilo roko.

Iz črešnje padel je posestnik Kranjc okolice Laškega trga in si prizadel težko tranje poškodbe. **Železniška nesreča.** Delavec Vresnik v Ptiju je prižigal na kolodvoru laterne. Neprevidno je stavil je lojtne tako, da jih je dohajajoči vagon prevrnil. Vresnik je padel na vagon. Po par metrih padel je dol in v jarek. To je opačno čuvajo, ki je vlak ustavil. Težko ranjen je odpeljali v bolnišnico. Težko, da bi okrevljal, mu je črepinja počila.

Tatv
brke je te priloge verižico, prodal. 50
Kdor je je to ita viničar K
ponarej se njega. Um
Marijeti. zelo razs
z ozirom venec. Z
da se na Kajti na
pomoči. Ope
scherja umrl. Pa
karja Mi okoli 20
Gro napadila rezati. umrl.
Sa posestni sihove k
umrl. V ki je obsojen,
v ječo. se je v do velik
grose in šele predno
Ploj še Pe
pri sv. Sa učiteljus
nem veda je
govorni ki ima
vina. pre takšni
Res, ža prav la tako s
naj gr tako le Iz
Prosim tvojo gospa
, Štaje
varjali dan 2
varjali med 1
šel vs gosp
cerkvi bral; smo i
na on obišče
vtikaj odgov za zg

ač enkrat n se bode dal. In to meznikov. tudi neza- Tativna v Ptiju. Neki delavec Pirichove ja je zaspal poleg železniškega mostu. Pri priložnosti ukraidal mu je neznani tat uro z kaco, katero je potem nekemu dečku za 1 K tudi neza- ali. Tata še nimajo.

50 kronse bankovce izdajajo še vedno. je zasledoval zadnje porotniške razprave, itak moral pričakovati. Te dni je skušal žar Keg iz sv. Florjana v Mariboru 50 kronski novi bankovec izdati. Ali zapazili in zaprli ga v njegovo družino. Pazite na denar! Umrl je znani zdravnik g. Gregorec v sv. Arvež; bil je tako poznani zdravnik, ki je imel razširjen delokrog. Tudi okrajni zastop je. umor na velike zasluge pokojnika daroval. Zemljica mu bodi lahka! Želeti bi bilo, ki sejem), je naseli zopet v sv. Marijeti kakšni zdravnik. jem z ro- so na deželi primanjkuje še vedno zdravniške cu (sejem). 'oljčanah*, opkele se je 3-letni sinček knjigovodje Plett- iki sejem). v Radini tako težko, da je v bolnici in***, okr. Pazite na deco!

Vlak povozil je v Ponikvi 72-letnega vžit- meru*, v Mihalu Slatinskem. Mašina je nesrečnež ulekla 200 m. daleč in ga popolnoma razmesarila.

Grozna bestijalnost. Pri Purklji sta dva fanta arji,) okr. podla 10-letnega dečka in ga poskusila — na Bregu. Nesrečni deček je na zastrupljenju krvi okr. Bre-

v Arvež v Dobri. Samomor. Vsled domačega prepira izpil je sestnik Lozinšek v Tržcu pri Ptiju nekaj jedo živino).

Kr. Kozje; V zaporu je pričel znani Ploj iz Polenšaka, (svinski) je bil zaradi večje goljufije na 3 leta ječe pod Turje, divjati. Mislili so ga namreč prevoziti okr. Kočeto. Ploj pa se je temu zoperstavil. Sleklel 0. julija je vso obleko in se branil odideti. Prišlo je r. Šumarje velikega boja z čuvaji, pri katerem je Ploj ic*, okr. moč pokazal. Kričal je, da je nedolžen okr. Kriče se več kot 10 čuvajev je moral nastopiti, dgoni*, vedno so ga premagali. Zdaj se bode moral (sejem) še zaradi javnega nasilstva zagovarjati. h**, okr. Petelin oko izbil je 3 letni Angeli Fanšek kr. Kozje sv. Urbanu.

okr. Ro- Samomor. V Maribor se je ustrelil 19 letni pri Sv. Štefaničnik Fr. Sonne. Vzrok samomora so slabici**, okr. si je pospehl.

Iz Koroškega.

Grafenauer, orglar in poslanec po milosti nerazsodnih volilcev, pridružil se je v državnem vo, da so seveda onim poslacem, kateri so po emtal naštevci komandi onemogočili vso delo. Nakrat se zelo je bil Grafenauer kot edini prvaški poska, ki se je iz Koroškega z vsemi sredstvi za svoje od vlak, deloval, prepreči celo delo drugih. Opo- to, manjamo Grafenauerjeve volilce, da je Gra- reljena in enauer sokri, da se v državu ne reč raz- zboru ničesar ne dela. Se- Škole in je orglar Grafenauer tudi kot obstrukcijski te se je gvernik nastopil. Blatil je zopet koroško deželo, a žensko imata dvomljivo čast, biti njegova ožja domo- ustreliti. Kadar Grafenauer usta o d- napravil, takrat pljuje na Koroško. In- gla. Mo- tiskni človek se še upa med Korošce priti? tor da Bi- žalostno to! Sicer bi si pa Grafenauer i, da je lahko pomagal, ako je koroška dežela res krov. Ta- zeblo- naj grē in ostane na Kranjskem. Tam je vse tako lepo, da tečeta med in mleko .

Iz Škocnianja se nam piše: Ljubi „Štajerc“! Prosimo te, posodi nam zopet za nekaj časa vojoj ojster krtačo. Mi jo potrebujemo za našega morilca, priznal, enačnik. Našega župnika Poljanca. Kakor je že znano, je ta gospodine kako ojster nasprotnik našega lista „Stajerca“. No, to mu mi še odpustimo; saj pravi, da je to njegova sv. dolžnost. Ali nekaj ni ti mi, ljubi „Stajerc“, potožil! Bilo je na dan 2. julija, ko smo se precej živalno pogovarjali v neki gostilni blizu Sinčevasi, seveda med nami tudi župnik. Kakor po navadi je pri- šel vsako leto iz Dunaja en nemški duhovnik gosp. profesor na počitnice v eno gostilno tik k v Ptiju viden po- joči vlak par 100 se opazil enega so- rivel, ker oerkvice, kjer je nam vsako nedeljo sv. mašo bral; ali letos ga že žalibog ni bilo. Vprašali smo našega župnika, ali smemo pisati s prošnjo na omenjenega g. profesorja, da nas letos zopet obiše. No seveda je bil odgovor župnika, da ne vrikjate se v cerkvene zadave. Hm — mi na to odgovorimo, da se ravno toliko smemo brigati z zgoraj omenjeno, kakor pa Vi župnik v cerkvi

z prižnico za politiko. Da imate pri pridigi večidel cerkev v Škocnianu prazno, je vzrok to, ker premalo sv. evangeli, temveč bolj privatne reči razlagate. Če mislite da bi Vam dotični profesor na Zenovnici škodoval kasi, tak bomo skrbeli da nam mašuje v Sinčevasi. Več faranov.

Prevalje, 5. julija 1909. Črnuhi napadajo v eni meri našo sosesko in ne priljubljenega župana. Nam se gonjenje že studi, ker nima nobenega pomena, je prenapet in nič ne opravi. Mi smo si izvolili g. Pristova in smo zelo z njim zadovoljni. Čeravno je advokat dr. Brejc že pred štirimi leti prerokoval, da županski stol g. Pristova visi še-le na eni sami tenki niti, bomo ga mi vendar še v bodoče volili, ker boljšega župana nima cela črna garda. Vi pa g. župan Pristou bodite pogumni in ne odajte se črnuhom, ki se zastonj trudijo Vas snesti. Kapelanček Šekolj itak nima več pulfra, redakter „Mira“ bo ga tudi kmalo spuščal, ker že čisto vgnan postaja. Kdo je le-ta človek, ali ve kdo kaj? dobro bi bilo ga natančneje poznati, morda ima mož puter na glavi in ne sme na sonce!

Prevalje, 5. julija 1909. Črnuhom se je pri-družil nov ud, ki maha po naši občini in po njenem priljubljenem županu. Ta mož je važna oseba, davkarski pristav v Celovcu. Vsak teden pride na vakanse v Prevalje, menda v Celovcu nima posla, kaj li? Znancem je pravil, da sme iti v vakancih kadar hoče. Ali je to mogoče? ali zato plačujemo beamterjem, da lenobo pasejo? Tukaj se je ta ničla v dveh oštarijah napijanila in kvekala, da ima že gotov načrt v žepu, vsled katerega pri bodoči volitvi ne bo nobeden tačnatega odbornikov prišel več v občinski odbor, ker mu je ta baje preveč liberalen. Posledki tega blebetanja so bili pa grozni: gospodek je bil prisiljen hitro duri iskat, sicer bi jih bil nabasal. Potem pa ga ni bilo več videti.

Prevalje, 5. julija 1909. Hujskanja in napadov naše soseke in njenega zaslужnega župana niso konca ne kraja, segli so že tako daleč, da so razjezili pravičnega duhovnika gospoda dekana v Pliberki. Nedavno je ta pošten in pravičen gospod hujskajoče kaplane v farovžu pri fari, zavoljo nepretrganega hujskanja prav pošteno in izdatno izpsoval. Stala sta ta dva Božja namestnika pred g. dekanom kakor dečka, katerima je nekaj v blaže ušlo; čisto poparjena, tresoča se sramote, temveč, ker sta imela 2 priči, ki sta vse slišali in ki sta sicer sami od straha trepetali od nezaslišane dogodbe, da tudi taki pobožni ljudi imajo svoj strah. Pa vsega tega bi ne bilo treba, ko bi domači župnik Resnar ne bil sam v zvezi s kaplanoma, čeravno se zdaj nedolžnega dela in ga je sram svojih lastnih pogreškov, katere smo tudi na javno cedilo obesili.

Otvoritev taverske železnice. 5. t. m. se je vršila otvoritev taverske železnice, ki je zadnji kos novih planinskih železnic. Nova taverska proga veže Bad Gastein s Spittalom in Millstattskim jezerom. Nova železnica vodi skozi krasne pokrajine. Moderna tehnika dala je v tej železnicni dokaz, kako velikanske težave zamore pre-magati. Že v tem oziru bodejo turisti in potniki novo železnico radi rabili. V tem leži tudi njen gospodarski pomen. Gotovo je, da bode nova železnica prinašala tako lepo napredujoči koroški deželici prav lepe dobičke. Proga od Salzburga v Trst meri 287 kilometrov; dosedanje pot skrajša nova proga za 286 km. Iz Berlina v Trst se bode odsled komaj 24 ur vožnje rabilo, medtem ko je bila preje pot zelo neprisjetna in dolgotrajna. Škodo trpela bode po novi progi v prvi vrsti južna železnica, deloma tudi mesto Dunaj. Otvoritev taverske železnice se je izvršila na zelo slavnostni način. Sam sivilski cesar je prihitele, da stopi kot prvi v vlak in se vozi na novi železnici. Ljudstvo je cesarskega starčka povsed živalno in navdušeno pozdravljalo. Čast tistim, ki so sodelovali, da se je ta železnica uresničila!

Pogorel je zdraviliščni hotel „Annenheim“ na osaškem jezeru. Ogenj je vpepelil streho. V par dneh se bode hotel zopet popravilo.

Poskušeni umor? Pri grajščini v Preblau nastavljeni švajcer Franc Stelzer je živel že leta sem slab s svojo ženo. Večkrat ji je grozil, da jo še ustrelji. Preteklo soboto je Stelzer vzel revolver in ustrelil za ženo, ki pa je k sreči pravoučasno zbežala. Zaprli so ga.

Otroškega mrljica so našli delavci fabrike

Burger in Moro v vodi. Dete je bilo kakih 5 dnj v vodi. Grè se za detmor.

Pogorel je v Celovcu škofov škedenj. Baje ga je začdal neki postopač, katerega niso hlapci prenočiti pustili. Neko staro žensko so komaj iz ognja rešili. Škoda je precej velika.

Po svetu.

Tri osebe vlak povozil je v bližini Ljubljane. Na progi so namreč delali hrvatski delavci Brozovič, Jelič in Kralič. Omaknili so se ravno nekemu vlaku, ko je pridržal na drugi strani brzovlak. Eden delavcev je bil takoj v kosec raztrgan, drugi je bil tako težko ranjen, da je kmalu potem umrl in tretji leži smrtnonevorno ranjen v bolnici.

Velika povodenj zgodila se je v Mehiki (Amerika). Več mest (Pattensburg, Missouri, Hidalgo itd.) je uničenih, stotero oseb brez strehe. Škode je za več kot 100 tisoč dolarjev.

Pri praznovanju obletnice neodvisnosti Amerike pripetilo se je več nesreč, tako da je skupno 75 oseb bilo mrtvih, 1575 pa ranjenih.

Gospodarski pomen živinoreje.

Piše Alojzij Križančič, ekonom, Vel. Nedelja, (Gosp. Glasnik.)

Živinoreja je glavni pogoj uspešnega gospodarstva. Toda poglejmo le nekoliko naokrog in videli bodemo, da se pri nas veliko ne upošteva ta prevažna panoga z nekatimer izjemami kot umna živinoreja. Da se torej naši živinorejci v bodoči vsaj nekoliko ravnjav po umnejsem, ne starodavnem kopiju, hočem orisati pri pogoj uspešne in boljše živinoreje in to je poleg novih travnikov posejanih z najbolje odbrano travno mešanico tudi

1. Hlev in njega zasteva.

Mnogo naših kmetovavcev ima še vsaj deloma dosti prostorne hlevje, ki pa vendar nikakor ne služijo živilskim bivališčem, ampak so le podobni kaki zaduhli ječi ali kleti. Ne da bi morali dosedanje hlevi podpreti ter si pozidati nove krasne kod palače, ker to lahko dela le kak zasebeni kod kapitalist; ampak hlev mora biti svetel, zdraven, snažen, neprodoren, ki se lahko z malimi stroški popravi ali novi omisli. Hlev naj torej bo na zvišanem prostoru, da se vsakil načiv dejša takoj sproti »scidi« ali odteče od poslopja. V ta namen naj se, ali prej dotočen prostor vsaj 50 cm na visoko podvozi, ali se pa hlev podzida in podvozi. Ako se novi hlev dela, se naj ta prostor pred pričetkom zidanja z debelim kamnenim drenžirja kot vodo odvajalni jarki pod poslopjem, kar se lahko izvrši, ko je podvozeno. Za gradivo se naj vzame najcenejša tvarina, opeka ilovica, les, laženje tudi kamen, le žal, da je prevlečen in premrel. Staje naj bodo 3 m visoke od znotraj za kakih deset glav živine. Ako le mogoče, naj bodo vrata in okna proti vzhodu obinjena, da solnce dobri vstop v hlev, ki zrak sčisti in kužne glive zatre. Vrata naj bodo 1:50 m široka in 1:80–200 m visoka, ter se naj odpirajo na zunaj, kar je v času požara velikega pomena, da se žival pred vratil ne suje, ter je lažnejši vstop. Okna naj bodo 50 cm pod stropom s poševnim odpiranjem od zgorej na vzdol ter naj bodo 50×65 cm naprej velike, in v zadostenem številu. Tlak naj bo neprodoren, z opeke navzdon nagnjen, ter dobro s cementom zvezan medseboj, nazadnje se s cementom zgorje dobro prevleče. Tudi se s samim betonom tlak naredi. Kamen je pa prevlečen. Pri betonu se mora 50 cm gramova navožiti na visoko; ako bi namreč beton le na 10–20 cm debelo gramovo plast vlijli, bi ne zadostovalo, ker bi zemlja dajala svojo vlažnost naravnost na beton, medtem ko se onejeva vlažnost ako se 50 cm visoko prej gramova navozi, je cement lebel in suh. Lesen tlak je nepraporčljiv, ker se les napoži z gnojnico, začna trohniti, ter ima v sebi glivice in kal različnih bolezni, zlasti kužnih. Da bi pa bil toplejši, je neutemeljeno in laž. Kdo hoče imeti zelo tople, torej vroče hlevne, naj naredi dvojno steno, torej vovo, ki ni nič širša od navadne, le da je zrak kot slab prevodnik toplotne v vodlini, ki se naj že v zemljji prileče, okoli nad strop. Toplina v hlevu naj bo 14° R. Kar je več ali manj, je škodljivo. Srednja mera toplotne za vsako žival; in ta je tudi najboljša. Hlev naj bo prostorn. Jarek za odtok gnojnico 8–10 cm globok in po števnu 15–20 cm široko izdelben brez lesa, napoljan v cementno jamo za gnojnicijo. Jasli naj bodo lesene, ali še bolje cementne. Velikost in kakovost gnoja imamo kakovšnega hočemo; torej ni manje gnoja na betonu, kakovost še je pa boljša, ker se sproti kida in se torej ne razkraja. V ta namen se zrači.

2. Zračenje in snaga.

Okna s poševnim odpiranjem 50 cm pod stropom drže čist zrak in svetlobo, kar je pred vsem željeni. Ventilacije pa dovajajo zrak skozi zid in strop. Dovajalne ventilacije naj bodo 50 cm od tal od zunaj skozi zid tekoči kakih 20 cm² debele, ter naj pod stropom — 50—1 — nižje izhajajo v hlev. Glavna ventilacija ali zračnik je štiri oglat z najbolje dvojnim stenami 20 do 35 cm² skozi straho izpeljan. Ob času zime se

Tržna poročila.

Ptujski, tedenski sejem dne 7. julija 1909:

vetrila zamašijo ali zaprejo ter nemorejo v nikakem službu provzročiti prepiba in škodovati. Vendar je tak hlev čist, svetel, brez vsakega smradu. Vpoštujmo torej, da je zrak prepotreben. Nikar se torej batí, da bi od čisteza zraka in večje svetlobe ljudje ali živali zmrnili, kakor se to pri nas ugovarja, ako so večja okna, ali pa zračenje. Bodti nam vzgled, da to govoriti le tisti, ki naravnih zakonov do celota ne poznata, in bi je kmec vendar moral na svoji desnici imeti razločno zapisane. Držimo se torej novejših iznajdb, stare neutemeljene bajke in vržejo po opustimo. Ne pozabimo tudi svojih hlevov beliti, vsaj vsako leto enkrat in to ne samo zdid, ampak tudi strop in vseh lesene pregraje, da se shranijo trpežnje, ter ne trohnijo, na drugi strani se pa odvračuje smrad. Z apnom se tudi v ta namem potrebna posoda izvrstno očisti. To se pa doseže le s strojem, tako zvanim »fik« nathitreje, ko en delavec mnogim posestnikom en sam dan lepo in hitro pobeli. Treba je te naročiti potom kmetijske družbe imenovani stroj, ter se članom izposojuje. Z napredkom in organizacijo moramo stopati s časom, gospodarskim iznajbam nasproti.

Gospodarske.

Kako je lišaj pri govedi zdraviti? Lišaj povzroča pršica, ki rije v koži. Zdravljenje lišaja obstoji v tem, da se to pršice, ki včasih žive precej globoko v koži, zato, zato jem je težko do živega priti. Lišajasta mesta je dobro z zelenim milom natreti in potem mimo več ur na koži pustiti. To se n. pr. lahko naredi popoldne proti večeru, in drugi dan se z milom natrta koža z gorko vodo in s krtajočo dobro spere ter se vse garje odpravijo. Sprana koža se posuši in na lišajasta mesta se dobro vire zmes iz enega dela kreozota v 25 delih olja. Tudi bencin, z vodo dobro zmešan (en del na 5-10 delov, je dober, a pri porabi bencina mora človek biti pozoren, da ne pride kdov z lučjo ali z gorčico smotko bližu, ker je bencin raznesljiv. V trdovratnih slučajih je to delo ponoviti.

Loterijske številke.

Gradec, dne 26. junija: 28, 19, 53, 88, 34.
Trst, dne 3. julija: 13, 81, 21, 4, 40.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

SINGER
„66“

SINGER
Mašine

dobite edino v naših zaloga.

Singer Co. akc. dr. za šivalne stroje

PTUJ, Hauptplatz 1.

Vzemite prijazno na znanje!

Vse od drugih pod imenom „Singer“ ponujane mašine so narejene po enemu naših starejših zistemov, ki zaostaja daleč za našimi novejšimi zistemimi šivalnih strojev in to v konstrukciji, trajnosti in zmožnosti. 415

Štev. 704 **Flobert Teschin „Warnand“**, kaliber 6 ali 9 mm s krepkim robatim laufom, dolgost 1 m, za streljanje s šrotom in kroglio, teža $1\frac{1}{2}$ kile, za K 14-. Se pošije edino po povzetju. — Il. cennik oružja zastonj in franko.

Franc DUŠEK, tovarna pušk **Opočno** štev. 78
a. d. Staatsbahn Česko. 836

Varstvena marka „Anker“

Liniment Caspici comp.

nadomestilo za

anker-palm-expeller

je znano kot edpeljajoče, izvrstne in boljino odstranjanjačo sredstvo pri prehlajenju itd. Dobri se v vseh apotekah po 80 h, 1:40 in K 2-. Pri zakupu tega priljubljenega domačega sredstva, naj se paši na originalne steklenice v škatolah z našo varstveno znamko „Anker“, počem se dobri pristalo to sredstvo.

Dr. Richter-Jeva apoteka „zlati lev“

v Pragi, Elisabetstr. 5 nov.

Razpolnila se vsak dan. 690

Mestni urad ptujski, dne 7. julija 1909.

Vabilo

na glavni zbor članov posojilne blagajne (Vorschubkasse) Sv. Duh-Loče, ki se vrši dne **18. julija 1909** ob 2. uri popoldne v šolskem posloplju.

Dnevni red:

- Prečitanje protokola zadnje seje.
- Prečitanje revizijskega poročila.
- Prečitanje računskega zaključka za l. 1908.
- Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
- Nova volitev predstojništvu in nadzorništva.
- Sklepanje o inštrukciji za nadzornike.
- Slučajnosti.

Posojilno-blagajno društvo sv. Duh-Loče (Vorschubkassen-Verein),

dne 4. julija 1909.

Za predstojništvo:
Franz Possek mp.

200 hektolitrov pristnega vina

imam za prodati po nizkih cenah od 28 kron pri 100 litrib naprej; največ bela vina, črna, rdeča in druga, na železnico postavljeni na postajo Ajdovščina ali pa Postojna. Tudi kupim vinskih sedečih 100 litrov naprej iz hrastovega lesa, najsibode stanu ali nove, same da so v dobrem stanu. Se priporočam 417

JOSIP COTIĆ,

trtničar in vinogradnik, Vrhpolje, p. Višnava, Kranjsko.

Pri potrebi 404

rezanega blaga,
perila in oblik je trgovina Wessiak v Mariboru, Draugasse 4, zelo priporočljiva.

Učenec

slovenskega in nemškega jezika zmožen, se takoj sprejme v trgovini zmoženim blagom g. Vitus Mery v Ljubljani na Koroskom. 390

V najem

se da kovačica z orodjem in zeno ali 2 sobi na dobro idomč krajcu. Pisma naj se posiljajo na M. Z. v Spodnjem Polskavo, štev. 23. 411

Prodaja se dobro idoča **gostilna** 408

s točenjem žganja in tobakastrofico na lepem krajcu, 31/4 orala njiv, 1 oral travnika; kdor želi kupiti naj piše in prilozi znakom, cena 7850 K. Franz Lenvik, Skoke pri Hočah.

H I Š A

s 3 sobami, kuhinja, spajš, klečje in gospodarskim poslopjem, 2 1/4 orala njive, prizemna za gostilno, trgovino s produkti ali obrtništvom, $1\frac{1}{2}$ ure od Pljuja, na okrajin cesti, se po centri prodaja. Ponudbe pod A. K. na upravo „Stajerca“

Prodaja se rabljene 414

hmeljske kole

za ograje, komad po 24 h. Ponudbe pod „Gut und billig“ poste restante v Celju.

Krepki 410

žagar se takoj sprejme na žagi Dürerenberg pošta Ruden, železniška postaja Plajburg na Koroškom.

Mizarške učence vzame v pouk, mizarški mojster Georg Kobale v Slovenski Bistrici. 418

Prodajalka se sprejme v trgovini z mizanskim blagom g. Jos. Presker, Rötschek in Götz.

Pridni soldini mlajši **trgovinski sluga** se takoj sprejme za neko trgovino v Ptaju. Več pove uprava „Stajerca“.

Najbolje se kupuje rezano blago, perilo in gotove oblike gr. Adolf Wessiak, Maribor, Draugasse. 356

Vsled podiranja večih poslopij v Mariboru se proda razni

stavbinski material;

istotako

50-60 čebrov

(botih)

primerih za usnjiarje in v dobrem stanu; proda se vse po ceni in vpraša se pri mestnem stavbinskem mojstру Ubald Nassimbeni v Mariboru.

Okrajni odbor ptujski ima na razpolago več

čistokrvnih pincgavskih mladih bikecov in teličk.

Kdor hoče to lepo živilo rediti katero okraj odjemalcu za polovico cene odda, naj se ob prilikah pri okrajnem odboru v Ptiju oglasi.

Dekla

ki zna nekaj kuhanj in ni 40 let star, se v nekjavinski hiši za trajno spreja. Samo take naj se odpali, na računajo na trajno stebo, pa nujde način na pošiljanje na Leichter Posten na upravo „Stajerca“.

Gostilno

da v najem ali pa način Grasčina „Novi Klešč“ po sv. Peter v Sav. dolini. Al

Krepki pekovski učenec s celo in dobro okroško se tako sprejme pri pekovskem mojstru Nieschauser. Mittelz. Murzta na zgornjem Šentjakobskem.

Sodarski delovodja, prednici in starejši, zmožen ob domačih jezikov se sprejme. Plača po dogovoru. Predstavi naj se pismeno osebno; za osebno prestavljanje se neči ne poplňati. Naslov: Gospa Elizabeth Pradarjeva v Slovenski Bistrici.

Srednjo kmetsko posestvo za takoč prodajo, blizu cerkve način po 24 h.

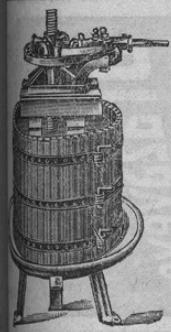
Ponudbe pod „Gut und billig“ poste restante v Celju.

Portland-cement se takoč sprejme na žagi Ed. Suppanz v Pfistovi. Skladišča v Pfistovi in Poličanah.

Zdrave delavce in delavke tudi cele družine dobijo v variči užignjalnega blaga v Njirja Rastu pri Mariboru trajno in dobro delo ter tudi preostanovanje.

Najnov

Vinske preše, sadne preše

z zboljšanim "doppeldruck-
werkem" za ročni promet, se
zaprejo z rigelnji,
grodzni mlini, grodzni
reblerji, sadni mlini
v najnovješji, najizdatnejši
konstrukciji izborne vrste ter
mašine za prípravo krme,
hekslerji, rez za repo, šrotni
mlini, demperji za krmo, ge-
peljni, vorgeleži iz fabrike
poljedelskih mašin in gisarje
železja Franz EISENSCHMIDEL
& Comp., Randnitz a/E, Glayna
prodajalna pisarna.

Franz MELICHAR, Rudolf BÄCHER

Dunaj III/2, Löwengasse 37.

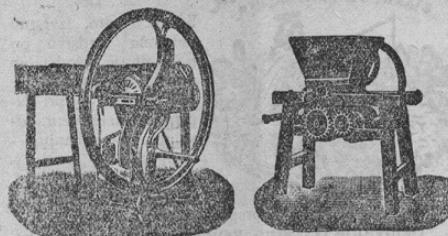
Natančni ceniki zastonj in franko.

Je se solidne zastopnike in naprej-prodajalce.

Fabrika kmetskih in vinogradniških
mašin

Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu

(Štajersko)

Puške!

Mater od K 26.—, flobert-puške od K 850.—
od K 2, samokresi od 5.—. Popravljanje
po ceni.

Cenik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno
št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

ZOR! Priložnostni nakup!

idoča gostilna v najboljšem stavbenem
z žganjetičom na najboljšem mestu v ve-
delavskem okraju delavnice južne železnice
v proda zaradi prevzetja trgovine. Potrebeni
12.000 K. Vpraša se pri lastniku v Ma-
riboru, Kärntnerstraße št. 22.

392

niko manufaktурно
trgovino

Johann Koss, Celje

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtopljejše.

Gostilna

tri dve minuti od farne cerkve, z enonadstropno hišo s sed-
lami, tremi kuhinjammi, kletjo in celim gospodarskim po-
sebom ali pa da v njem. K temu spada tudi 14 orarov
odstopede iz travnikov, njiv in gozdova. Proda se tudi mlini,
na Ščavnici in pri dobrini cesti. Natančneje pojasnila daje
J. Trstenjak, gostilničarka sv. Juri ob Ščavnici blizu
Kamnika. Prosi, da se ne prej par dni naznani, predno si
pride kdo ogledat.

368

dni na poskus.

ovejša ura na nihalo z godbo in
bilom, budilnica in godba
v krasnem okvirju iz pristnega orehovega
lesa, 75 cm visoka, bije cele in polovitno
ure, budi in svira najlepše komade v kateri
koli ur in se zavezem uro tekom 8 dneh,
ako ni podobovana, franko nazaj vse in
vposljem tudi celi znesek nazaj.

Komad po K 14. Brez godbe K 10.

3 letna pismena garancija, posilja se po
poštnem povzetju.

Prva in največja zaloga ur.

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27.

ura iz nikelnika K 3.—. Srebrna K 7.—, "Omega"
— Zlate ure K 18.—. Zlate verižice K 20.—. Zlati pr.
K 5.— Ura na nihalo K 7.—. Budilnica K 2.—.
moj veliki cenik z nad 5000 podobami, ki se vsa-
temu na zahtevanje vposlje zastonj in franko.

272

prodaja naturalnih vin

krkovo rdeče vino K 28.—
"Schiller" zrelo za točenje 32.—
namizno vino Silvanec-ribola 36.—
namizno vino řizling 40.—
namizno vino po 48.—
rdeče, medicinalno, krvno vino 56.—
proda iz vinskih kleti v posloju velike sparkase

KUSTER, Celje.

270

Richard Stiger

v MARIBORU, Tegethoffova cesta 44

se priporoča za vsa dela, ki spadajo
v stroko merjenja zemljišč kakor so:
**delitve zemljišč, omejitve, do-
ločitve mej, združitev zemljišč,
zravnjanje zemljišč, meritev zemljišč
za železnice, ceste, mostove.**
Zmeri tudi manjša posestva, kakor
cele občine, lovška okolišča,
dela načrte stavb in drugih pred-
metov.

Meščanska parna žaga.

Na novem lenthrem trgu (Lendplatz) v Ptaju
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.
Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in
spahati i. t. d.

za krun 12.—
" " 14.—
" " 16.—
" " 18.—
" " 20.—

in še finejše vsake vrste v novi veliki

trgovini

Johann Koss, Celje
na kolodvorskem prostoru.

168

Čudež industrije!

Vsled velikega sklepa oddajam po semešno nizki
ceni samo

K 4·60

eno krasno, tanko amerikansko zlato-duble švicars-
ko zeleno uro, ki se ne razloči od pravega
14 karatnega zlata, s 36 urnimi antimagnetično
anker-kolesjem, s sekundnim kazalcem 3 letno garancijo s fino po-
1 kom. K 4·60 zlačeno verižico vred 3 kom. K 12·90
Natančno ista v nikelniku ali gloria srebru lepo gravirano pokrovje
1 kom. K 3·45 s posrebro verižico 2 kom. K 6·50
Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Pošilja se po
potrebi ali naprej-plačati svote. II. ceniki zastonj in franko.

E. HOLZER, Krakova, Stradom 18/26.

xxx

Giht, revmatizem in astma

se uspešno zdravijo z rabo mojega že leta
sem znane Eucalyptus-olja (avstralisko, naravni
produkt). Cena originalne steklenice 1 K 50 h.
Popis z mnogimi zahvalnimi pismi zastonj in
poštne prosto. Eucalyptus-milo najboljše sred-
stvo proti pegami, vimerli, jeterimi znaki iz
drugimi nečistostmi obrazu. Eucalyptus-bonboni
nedosežno zdravilni proti kašlu, oslovskemu
kašlu, astmi itd.

Ernst Hess, Klingenthal i. S.

Dobi se tudi v Ptaju

apoteka „zum Mohren“ H. Molitor.

Vazički za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewagen), v katereh
lahko otrok sedi, pa tudi take
za ležati, imata vedno v zalogi in
priporočata po 12, 16, 20, 24, 30,
35, 40—50 K.

Cene so nizke, vazički so licno in
močno izdelani. Pismenim naročilom
se hitro, pošteno in točno ustreze.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptaju.

na kolodvorskem prostoru
na voglu (Stadt Wien)

170

V spomladni in poleti

je najlepša in najboljša prilika, da se
nakupi realitete ali da se jih proda.

Vidi se zmožnost zemljišč in travnikov
in kupi se lahko posestvo v polnem
obratu. — Kdo želi torej kupiti ali pro-
dati posestvo, naj si bode potem kmetij-
sko ali gostilničarko itd., ta naj se obrne na
koncesionirani realitetni prometni
biró K. MAGNET v Velikovcu na
Koroškem.

289

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo iz-
vršujem že več nego 30 let, se
mi je posrečilo iznajti najboljše
sredstvo za rast brk, brade in
proti izpadanju brk in las
in te je KAPILOR št. 1. On
deluje, da lasje in brke posta-
nejo gosti in dolgi, odstra-
njuje praljaj in vsako drugo
kožno bolezen glave. Naroci
saj vsaka družina. Imam mnogo priznalic in zahval-
nic. Stane franko na vsako pošto 1 lončka 3 K 60.—
2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišić

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

Čevlje!

Priporoča svojo veliko zalogu vsakovrstnih obuval, kakor
moških, ženskih in otročjih čevlje domačega in
tovarniškega dela po vsakovrstni ceni. Vse to se dobri in
kupi pri gospodu Ivan Berna, Gospodska ulica št. 6
v Celju.

321

222222222222 Velike množine restov.

Rumburško platno za
srajce B à K — 46 po metru
resti za obrisalnike,
(hantle), čisto platno
in polovično platno . à K 3 — po 10 kom.
žepni robci beli . . . à K 2:50 po 10 kom.
žepni robci barvani . . à K 1:50 po 10 kom.
beli resti damast-grndl za
postelje (Bettüberzüge)
prima kakovost 120 cm
široko à K — 65 in 80 po metru
beli resti damast-grndl za
postelje prima kako-
vost 85 cm široko . à K — 46 in 65 po metru
pošlje po povzetju

tkalnica platenenega blaga
HEINRICH PICK
Trautenau

na Češkem.

389

Kar ne dopade, se radovoljno nazaj vzame in
denar nazaj pošlje.

Fotografična manufaktura

 FRUWIRTH & COMP.
Dunaj VI. Gumpendorferstrasse 9.

Vsi modeli

398

fotografičnih aparatov
Prizmen-glažitd.

Solventno olajšanje plačil za odjemalce.
Cenik zastonj in franko.

Brata Slawitsch

v Ptiju

106

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po srednji ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 , — ,

Singer Titania 120 , — ,

Ringschiffchen 140 , — ,

Ringschiffchen za krojače . . . 180 , — ,

Minerva A 100 , — ,

Minerva C za krojače in čevljarje 160 , — ,

Howe C za krojače in čevljarje 90 , — ,

Cylinder Elastik za čevljarje 180 , — ,

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najniže cene so nižje kakor povodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Pozor! Citaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

GESUNDHEIT DEM KRANKEN,
STÄRKE DEM SCHWACHEN.

vzdržanje dobrega prebavjanja.

Delovanje izvrstno, vspeh signren. Cena je za 12 steklenic (1 flvanistorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošlja. Prosimo, da se nareča naravnost od:

P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija).

90

Štiri novo zidane vile

s 5 sobami, 3 kubinje, veža, lepa klet, kuhinja za predstudenec, lepi veliki vrt, 12 let davka oproščen, stojijo v Studencih pri Mariboru na Lembaški cesti in je vse za 11.000 kron za prodan in za izplačat je 4.600 krov, drugi del je 4% obrest. Za vprašat je v Mariboru gospod **Josefu Nekrepnu**, tesarski mojster, Matu v Koroškem predmetju ali pa v Studencih v

Kuharica,

pridna, zvesta in delavna, katera zna sama kuhati, najde službo pri g. **Slawitsch**, trgovcu v Ptiju. Za prodati imam že rabljeni **voz** (halbgedeckten Wagen) za 100 kron. Vpraša se lahko v trgovini Florianiplatz, pogleda pa na Bregu pri gospoj **Heller**.

899

Ozdravi pijančevanje, predno krši pijanec postavo.

Reši ga, predno je alkohol njegovo zdravje, veselje do dela, in premalo uničil ali pa predno da napravi smrt rešitev nemogoča.

Coom je surogat za alkohol in napravi, da zaničuje pijanec holne pijace.

Coom je popolnoma **neškodljiv** in vpliva tako intenzivno, da ozdravijo tudi močno navajeni pijanci.

Coom je najnoviješ, kar je znanost v tem oziru napravila in raziskovalje to sredstvo že tisočere ljudi iz bede, revščine in propada.

Coom je preparat, ki se lako raztopi, katerega torej n. gospodja lahko svojemu možu v jutranji pijaci da, brez da bi kaj opazil. V nekaterih slučajih dotičnik sploh ne ve, zakaj nakrat špirit ne more vživati, temveč misli, da je preobil vživjanje istega vzroč, kakor se mnogokrat ne več jedila, katerega se je preveč vživilo.

Coom naj bi dal vsak oče svojemu sinu dijaku, predno ta prikušnji propade: čeprav ni pijaci preveč udan, oslabi alkohol vendor ne gove možgane. Sploh naj bi vsakdo, ki nima dovolj volje, da se vzbudi vživjanja opojnih pijac, vzel dozo „**Cooma**“. Le-to je popolnoma neškodljivo. Dotičnik konzervira s tem svoje zdravje in prihrani mnogo denarja, katerega bi drugače za pivo, vino, žganje ali liker porabil.

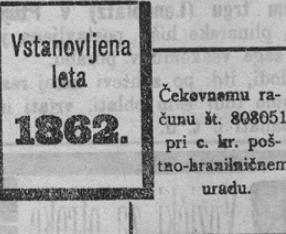
Coom-preparat košta 10 kran in se pošlje po povzetju ali naprej-plačilu samo po:

Coom Institut, Copenhagen 321 F, Dansko.

Pisma se frankira s 25 vin, poštne karte z 10 vin.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta

Ptuj

priporoča se glede vse-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoravnega posla z avst. ogersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovaljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Mestni de-
narni zavod.

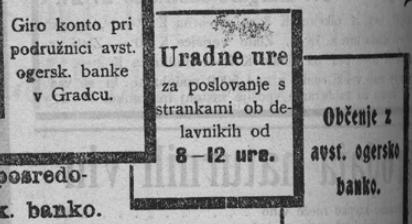
Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od

8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

Ravnateljstvo